

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljanje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Zahvala zvestim volivcem!

Vam vsem, ki ste sledili pri občinskih volitvah mojemu pozivu in dosegli tako časten uspeh, iskrena zahvala!

Vsak na svojem mestu hočemo vneto vršiti svojo dolžnost ter izpolniti po svoji vesti in možnosti zaupano nam nalogo.

Naše nesebično delo bo rodilo najlepši sad: Narod duševno in telesno zdrav ter zadovoljen, domovina pa urejena in močna.

Sodelavci, somišljeniki in prijatelji, hvala Vam!

J. Korošec

Obležali so na bojišču.

Pred volitvami smo vam sporočili, da so volitve mobilizacija. Mobilizirali smo vas v obrambo demokracije, za našo podedovano poštenost, za slovenstvo in za naše verske svetinje. Našemu pozivu ste se odzvali v ogromni večini. Prišli ste z orožjem svojega prepričanja. Odbili ste vse napade, ki so bili naperjeni proti vam, ki ste slovensko ljudstvo. Vaši protivniki so delali z lažmi, s klevetanjem in hujkanjem. Vse stare laži proti nekdanji SLS so ponovili in dodali še nove. Kar so sami zgrešili, to so hoteli nam naprtiti. Vse zle posledice pretiranega centralizma so nam očitali. Krivi pa so sami. Centralizem je bil v naši državi vpeljan po bivših demokratih in kmetijcih ob mirni asistenci marksističnih socialistov. In ta pretirani centralizem stane Slovenijo letno 600 milijonov dinarjev, torej v 18 letih, odkar obstoja, 10 milijard. To so zakrivilo dični bivši demokrati in kmetijci (sedanji Jenesarji) in marksistični socialisti.

Naše ljudstvo se je ob volitvah 25. oktobra tega z vso živahnostjo zavedalo, ker čuti vse težke posledice pretiranega centralizma, ter je takšnim centralistom dalo uničujočo brco. Izjavilo se je z najučinkovitejšo manifestacijo, to je z volitvami, za naš stari slovenski program avtonomije ali samouprave, ki ga more izvršiti samo vlada, čije program je demokracija. In takšna je sedanja Stojadinovič-Korošec-Spahova vlada. Ko je naše ljudstvo tej vladi izrazilo svoje zaupanje, je moralo odkloniti vse tiste, ki so krivi slabih političnih in gospodarskih posledic centralizma.

Obležali so vsled tega na bojišču kot premaganci Jenesarji. Ta stranka, ki je pred poldrugim letom sebe proglašala kot edino državotvorno stranko ter sanjala o

večni svoji vladi, ni v Sloveniji dobila niti ene občine. Kar jih je dobila združena opozicija, jih je dobila ob najslovesnejšem zatrtjevanju in javnem svedočenju, da ne gre za jenesarsko, marveč za zgolj gospodarsko listo. Tako daleč je šla JNS, da se je celo vezala z Nemci in nemškutarji, da bi nekaterim svojim pristašem pomogla do sedežev v občinskem zastopstvu. V Kočevju se je starosta Sokola zvezal proti skupni slovenski listi z Nemci in nemškutarji. V nekaterih občinah ob naši severni jezikovni in državni meji smo mogli ne z žalostjo, marveč z gnevom opaziti zvezo JNS + N + NK = Jenesarji + Nemci + nemškutarji.

Obležali so na volilnem bojišču liberalni kmetijci. To so ljudje, ki hočejo dušo našega slovenskega, krščanskega kmeta zastropiti z neko lažljivo svobodomiselnostjo, ki je bistvu slovenskega kmeta povsotuja. Samostojnost mu pridigajo, pa so ga vpregli v suženjstvo centralizma, ki so ga kmetijski poslanci v parlamentu omogočili. Ko je šlo za to, ali bo v ustavotvorni skupščini sprejeta ali nesprejeta centralistična Vidovdanska ustava, so vsi

poslanci SLS glasovali proti tej ustavi, vseh osem samostojnih kmetijskih poslancev pa je s slovenskimi demokrati vred glasovalo za centralistično ustavo. S tem so ti ljudje dokazali, da je bil lažnjiv že njih naslov, kakor je tudi lažnjivo vse njihovo delovanje. Za slovensko vas, tako poudarjajo, delujejo. V resnici pa so delovali za dobiček svojih voditeljev, ki so prodali slovensko vas pretiranemu centralizmu.

Obležali so na bojišču marksisti in komunisti. Bili so jako agilni na strani opozicionalcev. Niso pokazali svoje prave barve po ukazu komunistične internacionale v Moskvi, ki je odredila, da ne smejo nastopati pod lastno firmo, marveč se morajo liberalističnim strankam pridružiti pod naslovom ljudske fronte. Tako so svojo rdečo barvo prijateljsko zvezali z modro barvo pofovcev in jugofašistov. Slovenski volilci pa so jih sprejeli z belino glasovalnih seznamov. Marksisti niso nikjer zmagali s svojimi listami. Edina izjema je v nekem kraju na Pohorju, kjer vladajo abnormalne razmere, ki zahtevajo skorajšnjo spremembo. Povsod drugod pa je naše ljudstvo sijajno izpovedlo, da ne mara nič slišati o marksističnem socializmu in komunizmu.

Obležalo je na volilnem bojišču tudi slovensko mačkovstvo, ki smo ga vedno slikali kot politični nestvor, ki je našemu ljudstvu v sramoto in nesrečo. Ljudstvo je to našo sodbo potrdilo s svojim glasovanjem. Mačkovstvo je poraženo zlasti v tistih okrajih, v katerih se je hotelo pred vsem uveljaviti: v šmarnskem, rogaškem, kozjanskem in brežiškem okraju in tudi v Prekmurju. Naše ljudstvo je jasno izpovedalo: Ne maramo tistih, ki so nas izdali pretiranemu belgradskemu centralizmu, nočemo pa tudi imeti nobene zveze s tistimi, ki nas hočejo izdati zagrebškemu centralizmu. Maček naj osreči Hrvat, kolikor mu bo mogoče, naš voditelj pa je dr. Korošec. To je glas našega ljudstva, ki je gromko zadonel 25. oktobra.

V NAŠI DRŽAVI.

Ministrski predsednik dr. M. Stojadinovič v turški prestolici. Podpis trgovske pogodbe med obema državama. O programu bivanja našega g. ministrskega predsednika v turškem prestolnem mestu v Ankari smo poročali že v zadnji številki. Naš šef vlade je bil na Turškem svečano ter prisrčno sprejet od zastopnikov

vlade, oblasti in naroda. Imel je razgovore s turškim zunanjim ministrom in je bil v avdijenci pri predsedniku republike Kemalu Atatürku. Najvažnejše ob priliki obiska je bil 28. X. podpis jugoslovansko-turške pogodbe, ki se nanaša na prijateljsko uravnanje medsebojnih pomorskih, trgovinskih, denarnih in potniških zadev. Za bivanja dr. Stojadinoviča v Turčiji ga je zastopal notrajni minister dr. Korošec.

Razmerje med Jugoslavijo in Italijo se boljša. Pod zaglavljem »Za gospodarje« priobčujemo obširno, kako se je v zad-

njem času popravil naš izvoz v Italijo in da prihajajo na naše živinske sejme italijanski prekupci, ki precej dobro plačujejo našo živino. Odnosaji med nami in Italijani pa se ne boljšajo samo v gospodarskem, ampak tudi v političnem oziru. Italijansko vodilno časopisje povdarja na uvodnih mestih, kako so že storjeni prvi koraki, da pride med obema državama tudi do političnega sporazuma in sodelovanja. Italija hoče na konferenci držav rimskega bloka, kateremu pripadajo: Italija, Avstrija in Madžarska, ki se bo vršil na Dunaju 11. in 12. XI., napraviti odločilen korak, da privabi Jugoslavijo in njeni zaveznici v Mali zvezi, da vstopijo v delokrog italijansko-avstrijske-madžarske trozveze.

Tesnejše gospodarske zveze z našo državo napovedujejo poleg Nemcev in Italijanov tudi Francozi in Angleži. Našim čitateljem je znano, kako je naša vlada sklenila ugodne trgovinske dogovore z Nemčijo in kako raste od dne do dne naš izvoz v Italijo. Gospodarsko prodiranje Nemčije na Balkanu je začelo skrbeti Francoze ter Angleže, ki se sedaj resno pripravljajo, da sami navežejo z nami tesnejše gospodarske stike in bodo povečali izvoz naših pridelkov. Pametna gospodarska politika sedajne naše vlade je že znatno zboljšala denarno stanje našega kmeta in mu bo z nadaljnjimi ugodnimi trgovinskimi pogodbami omogočila, da bo de z lahkoto oddajal svoj živinski, vinski in poljedelski presežek.

»Kmetijski list« obuja spomine. Po občinskih volitvah je to glasilo jenesarskih kmetijcev zapisalo (28. oktobra) te besede: »Sredstva, ki se jih poslužujejo v boju proti nam nasprotniki naše vasi, so taka, da se studijo celo njih lastnim treznejšim pristašem. Ali naj jih naštevamo? Ne bomo jih, ker jih itak vsakdo pozna in ker nas je za ves slovenski narod sram, da je pri nas v 20. stoletju kaj takega mogoče. Povemo pa glasno in odločno, da bi moral pluniti po nas, kdor bi po slovenskih političnih razmerah presojeval in ocenjeval slovensko kulturo.« — »Kmetiskemu listu« se je v glavi zmedlo, ko je zapisal te besede. Pred njegovim duhom, kolikor ga še obsega njegova glava, se je pojavila kot privid slika občinskih volitev iz leta 1933. In videl je sredstva, ki jih je takrat rabila JNS pri občinskih volitvah v Sloveniji. Ali naj naštejemo ta sredstva? Najbrutalnejše nasilje, najogabnejše laži, najpodlejše naltolcevanje in na koncu tatinska kraja in ropanje volilnih glasov, oddanih za takratno opozicijo. Ali niso to sredstva, da bi trebalo pluniti na tiste, ki so jih porabljali. Da pa ne bo treba pljuvati na ves narod, je naše ljudstvo pri občinskih volitvah 25. oktobra jenesarsko družbo z vso kompanijo vred nagnalo ter tako vzelo z naroda sramoto, ki so mu jo hoteli za daljšo dobo nakopati skrunitelji poštenega slovenskega imena in grobokopi slovenske kulture.

»Nadzirajoča vest.« »Kmetijski list« doleže kot bližnjo nalogo svojih pristašev v občinah, da morajo povsod biti »nadzirajoča vest«. Čujte, čujte! Jenesarji so celo v sebi našli vest! Toda zločinsko pokvarjena je ta vest in za nadzornico še manj sodi kot kozel za vrtnarja.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Romunski kralj Karol je obiskal v spremstvu prestolonaslednika Mihaela Prago, kjer je bil svečano sprejet in pozdravljen od predsednika republike dr. Beneša, predsednika vlade dr. Hodže, zunanjega ministra dr. Krofte, od najvišjih zastopnikov čehoslovaške vojske in ljudskih množic. Vladarja so sprejeli visoki gostje na Hradčane, kjer je on sprejemal vse odlične predstavnike čehoslovaške republike. Obisk kralja Karla tolmači časopisje v tem pravcu, da bo Mala zveza za bodoče skupno delala z že prej naštetimi državami rimskega bloka in z Nemčijo. Predsednik češke vlade dr. Hodža je izdelal načrt za gospodarsko sodelovanje podonavskih držav. Ta načrt se bo obravnaval na zasedanju gospodarskega sveta Male zveze meseca februarja v Beogradu. Načrt bo predložen tudi državam rimskega bloka s povabilom na sodelovanje.

Najnovejši dogovori med Nemčijo in Italijo se že izvajajo. Pisali smo o obisku italijanskega zunanjega ministra grofa Ciano v Berlinu. Ob tej priliki je prišlo do važnih medsebojnih dogovorov, ki se že izvajajo. Predvsem sta se obe državi zavezali, da bosta na braniku napram valu boljševizma, ki bi rad zajel osrednjo Evropo. Da sta pri pobujanju komunizma Italija in Nemčija tudi izven svojih mej resno na delu, je dokaz dejstvo, da obe državi podpirata zmagovite španske nacionaliste. — Kakor že zadnjič omenjeno, je Nemčija priznala Italiji zasedbo Abesinije, Italija se je obvezala, da bo podpirala upravičene nemške težnje po zopetni pridobitvi kolonij.

Moskva zgublja glavo. Propagandni komunistični politiki v osrednji Evropi je začel peti mrtvaški zvonec. Vedno bolj očitna zmagata nacionalizma v iz Moskve zboljševizirani Španiji je začela odpirati oči državljenikom onih dveh držav v osrednji Evropi, ki sta živeli do sedaj s sovjetsko Rusijo roko v roki. To sta namreč Čehoslovaška in Francija, ker Romunija se krepko otresa Rusov in Jugoslavija pa sovjetske Rusije doslej niti priznala ni. Češko časopisje se je pričelo pogosto oglašati in skuša odvrniti Čehoslovaško od zveze z Rusijo, ki je vendar nekaj nasprotnega z Malo zvezo, v kateri igra Čehoslovaška tako važno vlogo. Čehoslovaki niso imeli od prijateljstva z Rusi doslej ničesar drugega, kakor da se na čehoslovaških tleh svobodno zbirajo vsi najbolj nevarni boljševiški elementi, ki trosijo po Evropi komunizem, vpriparjajo štrajke in hujskajo delavske množice

na prevrat. — V francoskem senatu že tudi nastopajo trezni politiki, ki so za odpoved pogodbe med Francijo in Rusijo, ki je Francoze samo oslabil na znotraj in jim manjša ugled v zunanjem svetu. Ker je položaj komunizma v Evropi resno ogrožen, so zgubili sovjetski bogovi v Moskvi glavo in so zagrabili zopet za komaj odloženi bič strahovlade. Val nečuvnega strahovanja se vali po sovjetskih republikah in ustrelitve se dnevno množijo. V Tiflisu na Kavkazu so pred kratkem ustrelili 135 uglednih komunističnih osebnosti.

Razvoj državljanske vojne na Španskem. Dne 29. X. je bil Madrid od zmogovito prodirajočih nacionalnih čet obkoljen od vseh strani. Vrhovni gospodar nacionalne Španije general Franco je še enkrat pozval obkoljene oblegance k prostovoljni predaji. Obenem je pa tudi po radiju in na letakih iz letal z vso resnostjo posvaril rdečo milico, naj nikar ne nadaljuje s streljanjem talcev. Franco je prisegel, da bo za vsakega ustreljenega nacionalista po zavzetju Madrida pustil neusmiljeno ustreliti pet rdečkarjev. Že pred 29. X. je zapustil Madrid rdeči vrhovni poveljnik, ki se ni zatekel v Barcelono, kakor predsednik republike Azana in člani levičarske vlade, ampak si je poiskal povsem varno pribežališče v sosedni Franciji. Pobegli rdeči general razglša sedaj, da tvorijo Madrid obrambno milico navadne tolpe, ki ne poslušajo nobenega povelja in radi tega se ne morejo nikjer resno postaviti v bran belim četam. — Da bo po padcu Madrida cela Španija tem hitreje očiščena komunističnih divjakov, je poslala Nemčija v španske vode 14 podmornic, Italija pa je zbrala svoje brodoge v bližini Balearskih otokov, da bo na ta način preprečen dotok pomoči, katero so dobivali doslej španski rdečkarji po morju na sovjetskih ladjah. — Pod vodstvom ministrskega predsednika Larga Caballera so v Madridu oblegani rdeči miličniki napravili na en dan tri izpadne sunke, ki so pa bili od nacionalistov odbiti in so zahtevali precej smrtnih žrtev, ker so bili napadalni oddelki sestavljeni iz izbranih čet na vseh frontah. — Ministrski predsednik Largo Caballero je izročil obrambo Madrida ruskemu generalu, ki bi naj bil zadnji angel rešitelj. Iz Pariza pobegli predsednik španske republike Azana je iz Barcelone obvestil poveljnika nacionalistov generala Franca, da mu izroči celo Španijo razven Katalonije, če ustavi sovražnosti. Franco mu je kratko odgovoril, da ne sme ostati v rokah rdečkarjev niti ped španske zemlje.

Lurško votlino so hoteli pognati z dinamitom v zrak. To so hoteli komunisti. Slavno Marijino svetišče, kjer se vsak dan dajejo najlepši dokazi globoke vernosti, kjer je bilo uslišanih nešteto molitev, ozdravljenih tisoč in tisoč bolnikov, je tem »ljudskim prijateljem« trn v peti. Kaj je komunistu mar ubogi bolani delavec, ki se v svoji bolezni in stiski za-

teče k božji Materi, da mu pomaga! Ne lajšati gorje, ne zdraviti bolezni: vse to povečati, to je načelo komunizma. Ni ga večjega nasprotnika delavca in njegove sreče, kot je komunizem. Zato so hoteli ti rdeči sovražniki delavskih trpinov lurško votlino s prelepim kipom Brezmadežne z dinamitom pognati v zrak. Policija pa je, kakor poroča belgijski list »Standaard«, ki izhaja v Bruslju, prišla tej hudobni nakani na sled ter jo je preprečila. Komunistični brezbožniki so tudi zagrozili dr. Valletu, načelniku zdravniškega urada v Lurdu, da ga bodo ubili; isto-